

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus
Gazdaságtudományi Intézete

GYÓGYSZER-KERESKEDELMI CÉG PÉNZÜGYI ELEMZÉSE

ZÁRÓDOLGOZAT

KOVÁCS LILI GERDA

FEDFX2

Gazdálkodási és menedzsment felsőoktatási szakképzés

Dr. Erdélyi Tamás
főiskolai docens

Gyöngyös, 2023

Tartalom

1	Bevezetés.....	3
2	A szervezet bemutatása	4
2.1	A szervezet története	4
2.2	Tulajdonosi szerkezet és a tevékenységek bemutatása.....	5
2.3	Szervezeti felépítés.....	6
2.4	Szakmai gyakorlatom során végzett tevékenység bemutatása	9
3	Logisztika	10
3.1	Raktárgazdálkodás.....	11
3.2	Disztribúció a gyógyszeriparban.....	12
3.3	Raktározási körülmények	13
3.4	Anyagmozgató gépek és szállítási eszközök.....	17
3.5	COVID hatása a gyógyszerraktárra	18
4	SWOT analízis	20
5	Szervezet gazdálkodásának vizsgálata	23
5.1	Beszámolási kötelezettség	23
5.2	Mérlegadatok elemzése	25
5.2.1	Az eszközök összetétele	25
5.3	Mérlegtételek alakulása	26
5.3.1	A források összetétele	29
5.3.2	Forrásoldali mutatók	29
5.4	A vagyon fedezettségének vizsgálata.....	32
5.5	Pénzügyi mutató.....	33
5.6	Jövedelmezőségi mutató.....	34
6	Összegzés.....	35
7	Irodalomjegyzék	37
8	Ábrajegyzék	39
	Nyilatkozatok.....	41

1 Bevezetés

Témaválasztásom, illetve a gyakorlati helyem választása is azért esett egy gyógyszeripari vállalatra, mivel életem során igen fontos, hogy hozzájáruljak az embertársaim jólétéhez. Az emberek szükségleteihez elengedhetetlen a gyógyítás, így a cég hivatásának tekinti a betegek javát szolgáló terápiás fejlesztést. A jövőre tekintve a vállalat legfőbb célja a piaci igények feltárása majd ezek kielégítése. Igen motiválónak találtam a munkám során, hogy részben közreműködtem az emberek életének megkönnyítésében vagy akár megmentéséhez, éppen ezért mindenben egyet tudok érteni a cég küldetésével és víziójával. Ebből kifolyólag indokoltnak találom, hogy bemutassam már a dolgozatom bevezetésében.

A cég küldetésével kezdem, ugyanis szerintem ez a legmeghatározóbb iránymutatás egy vállalat életében. „Az alapítás óta eltelt több mint 100 évben közép-kelet-európai régió egyik vezető generikus gyógyszeripari vállalatává vált. Vállalatvezetésünk összetétele is jelzi, hogy tevékenységünk a gyógyszerkutatás és -fejlesztés, -gyártás és -kereskedelem összes értékteremtő folyamatát magában foglalja. Sikerünk 4 550 kollégánk összefogásának eredménye, nekik köszönhetően évente körülbelül 30 millió páciens gyógyulásához tudunk hozzájárulni a világban.” A magyarországi vállalatok közül a 26. legnagyobb foglalkoztató, sikereinek 4550 kolléga összehangolt munkájának eredménye.

A vállalat értékei a betegeket szolgálják világszerte, ezeket stratégiájában is megfogalmazta. Az alábbi pontokat tekinti víziójának:

- „A pácienseket és az innovációt állítjuk tevékenységeink középpontjába.
- Támogatjuk az egyéni és csoportos elkötelezettséget, mely Csoportunk fő hajtóereje.
- Megőrizzzük függetlenségünket és hosszú távú beruházásra való képességünket.
- Globális hatókörű vállalatcsoport vagyunk.
- Hozzájárulunk ahhoz, hogy a jövő generációinak olyan világot hagyjunk örökölni, amely mindenki számára biztosítja a minőségi egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést.”

2 A szervezet bemutatása

2.1 A szervezet története

A következőkben a 110 éves gyógyszergyár fontosabb mérföldköveit szeretném bemutatni, mely tartalmazza a vállalat történetét, illetve a tevékenységét és annak alakulását. 1913. február 19-én bejegyezték a cégjegyzékbe az új részvénytársaságot, melyet egy magyar és egy svájci gyógyszerész alapított közösen. Néhány hónap alatt felépítették a gyár épületeit a Budapesten, a termelés 1914 első hónapjaiban indult meg. A részvénytársaság ebben az évben ötven munkást és tizenkét alkalmazottat foglalkoztatott.

1932 és 1933 között felépült a vállalat kutatólaboratóriuma, melynek számos kutatási eredményt köszönhet a vállalat. A további sikerek érdekében 1940-ben a telephelyen új épületeket építettek, valamint korszerű berendezéseket vásároltak. 1950. február 9-én a Népgazdasági Tanács határozata alapján a gyárhoz öt kisebb gyógyszergyárat csatoltak és létrejött az új vállalat 653 fős létszámmal. 1954-ben újabb telephelybővítés történt így a vállalat területe háromszorosára nőtt.

Az 1973-as év jelentős mérföldkönek tekinthető a gyár életében, hiszen ebben az évben Budapesten megszűnt a tápszergyártás, azonban az új gyáregységében Körmenden folytatta ezt a tevékenységét. Majd 1975-ben a körmendi telephelyén új gyógyszergyártó részleg indult. 1985-re megnövekedett az export rendelések száma így fontos volt, hogy a cég neve könnyen megjegyezhető és kiejthető legyen a külföldiek számára is, a választás egy görög eredetű szóra esett, melynek jelentése a pajzs tehát utal a vállalat tevékenységére. Az 1980-as években a növekedésre törekedtek, így ezen stratégia következtében Budapesten két telephellyel 10 hektáron bővült a gyár. Az új telephelyek egyikén 1993-ban avatták fel az új, korszerű kutatóközpontot, ami 110 kutatónak adott helyet 8000 négyzetméteres épületében. „1994-ben a társaság részvényeit bevezették a Budapesti Értéktőzsdére, ezáltal nyílt részvénytársasággá vált.”

1995 decemberében a vállalat részvényeinek 51 százalékát megvásárolta egy francia gyógyszergyár, így a cég stabil tulajdonost és egyben professzionális gyógyszeripari stratégiai partnert kapott. 2006-ban a gyár- és piacfejlesztés került az új stratégia központjába, így a telephelyeken átfogó átalakítás és modernizálás zajlott, valamint Körmenden kapacitásbővítés kezdődött.

A vállalat 2013. február 19-én ünnepelte fennállásának 100. évfordulóját, így ennek alkalmából megnyitották az ultramodern tudományos és technológiai központot. A cég 2015-ben vásárolta fel az egyik legnépszerűbb lengyelországi vitamin-portfóliót, a Biovitalt. 2021-ben megemlíthető a kapacitás- és képességbővítés Körmenden.

2.2 Tulajdonosi szerkezet és a tevékenységek bemutatása

„1995. augusztus 1-jén az állami tulajdonos eladta a vállalatban még meglévő 28%-os részesedését külföldi befektetőknek. Ezzel teljes egészében megszűnt az állami tulajdonlás a társaságunknál. Majd 1995 decemberében részvényeinek 51 százalékát megvásárolta egy francia gyógyszergyár. A vállalat egy stabil tulajdonost és egyben professzionális gyógyszeripari stratégiai partnert kapott. 2013. december 11-én a francia gyógyszergyár a cég részvényei 100 százalékának tulajdonosává vált, ennek értelmében kivonult a Budapesti Értéktőzsdéről.”

A következőkben a vállalat fő tevékenységeit mutatom be, melyek a következők:

- kutatás- fejlesztés
- hatóanyaggyártás
- késztermékgyártás
- biohasznó
- személyre szabott orvoslás
- csomagolás
- értékesítés és marketing
- licenctevékenység

Ezek közül kiemelek néhányat és ismertetem részletesebben. A vállalat egyik alappillére az innováció, tehát elengedhetetlen a cég stratégiájából a kutatás- fejlesztés. A vállalat fő profilja a generikus gyógyszergyártás, mely a betegek széles körét érinti.

A generikus gyógyszerek a már lejárt szabadalmi védettségű vagy szabadalmi védettség alá nem eső originális termékekkel azonos értékű készítmények. E készítmények az originális termékekkel megegyező hatóanyagokat tartalmaznak. A generikus gyógyszerek mind minőségben, mind biztonság és hatásosság tekintetében egyenértékűek az eredetivel.

Az előző üzleti évben erre több, mint 17 milliárd forintot költött. Ennek köszönhetően 1994-től már kilenc innovációs díjat sikerült elnyernie a gyógyszergyárnak. A folyamatos megújulásnak köszönhetően éves szinten több, mint 5 milliárd kapszulát és tablettát képes előállítani, ami

összesen 170-180 millió dobozni készterméket jelent. A termékek a világon 62 országba jutnak el, így az árbevétel közel 80%-a exportból származik, kiszolgálja a Oroszországot, a FÁK- országokat, valamint Közép- Kelet Európa országait. Ezen kívül napi szinten szállít Magyarország kórházainak és nagykereskedelmi vállalatainak.

A gyógyszergyártásnak fontos eleme a csomagolás, a cég rendelkezik saját csomagolóüzemmel, illetve csomagolóanyag raktárral, mely napi szinten ellátja az üzemeket. „Az automatizált technológiának köszönhetően a csomagolás teljes folyamatát precíziós műszerekkel ellenőrzik. Egy-egy gépsorunk óránként akár nyolcezer doboz gyógyszer csomagolására is képes.” „Vevőink változó igényeinek kiszolgálása, a hatástani területek bővítése érdekében egyre hangsúlyosabb szerephez jut üzletpolitikánkban a licenc-vásárlás is.” Világhírű partnerekkel dolgozik együtt, mely elismeri a gyár szakértelmét és forgalmazza termékeit országunkban.

Terápiás területek:

- szív- és érrendszer
- központi idegrendszer
- gasztroenterológia
- onkológia
- női egészség

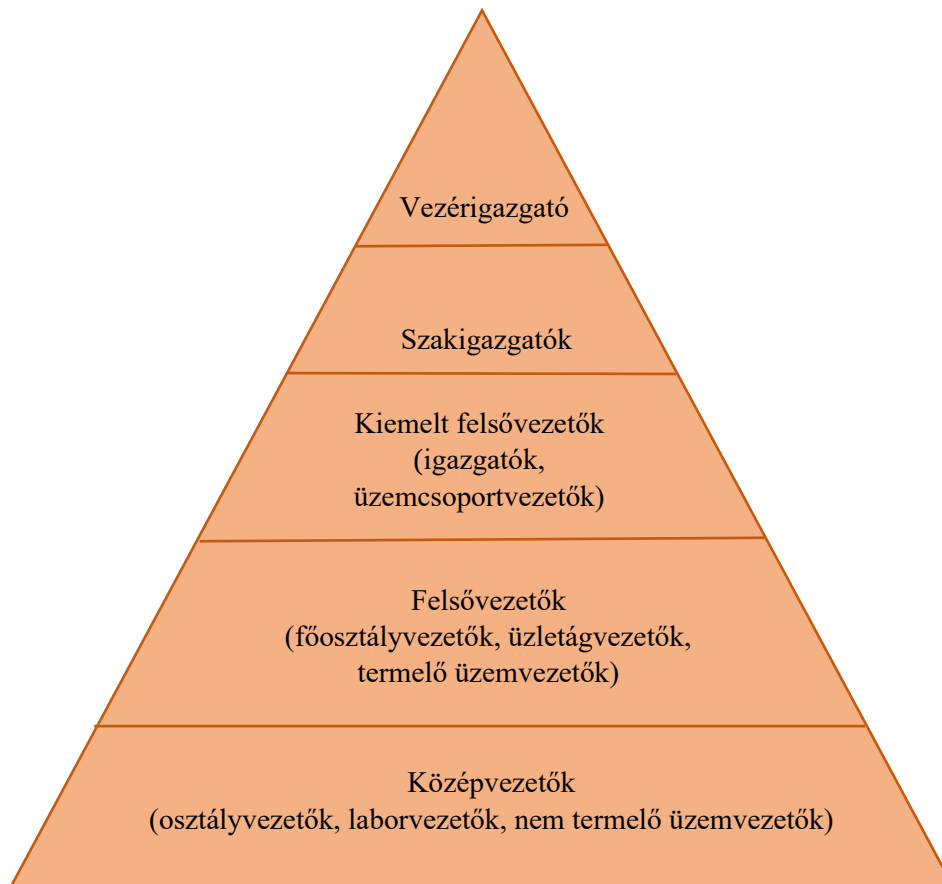
A cég termékkínálatának nagy részét vényköteles gyógyszerek teszik ki Magyarországon, elsősorban a szív- és érrendszeri, valamint a központi idegrendszer betegségeiben szenvedő emberek gyógyulásához járul hozzá.

2.3 Szervezeti felépítés

A vezetői piramismodell célja, hogy a vállalat vezetői és szervezeti egységeinek hierarchiarendszerét egyszerűen, megfogható módon ábrázolja. A piramis megalkotásánál a vezetők hatáskörét, felelősségét, erőforrások feletti rendelkezési jogát vették figyelembe és ez alapján hozták létre a csoportokat. A hierarchiát két rendezőelv alapján alkották meg. Az első rendezőelv a szervezeti egység tagoltsága (osztály→főosztály, üzem→üzemcsoport). A másik rendezőelv a szervezeti egység, mely előtérbe helyezi a tevékenységek összetettségét, a felelősségi köröket és hatásköröket a vállalati értékrendben a stratégia és a felső vezetés által meghatározott fontosság alapján. Az egyes szintek jelentősége az, hogy összehangolja a szervezeti egységeket és a vezetői szinteket. Továbbá rugalmasnak kell lennie a szinteknek, hogy egy esetleges jövőbeli új vezetői munkakör könnyen és gyorsan beilleszthető legyen.

Fontos az egyszerű és modern terminológia, ami azt jelenti, hogy cégen belül és kívül is könnyen értelmezhető legyen a szakma sajátos szóhasználata és kifejezései.

1. ábra- Vezetői piramismodell

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat adatai alapján

A funkcionális szervezeti modellben az alaptevékenység funkcionális elven, vagyis homogén szakmai tevékenységek szerint kerül elhatárolásra. Ilyen funkcionális alrendszer lehet a kutatás-fejlesztés, az értékesítés, a termelés, a gazdálkodás, a logisztika, az informatika stb. A funkcionális alrendszerek önállóan nem képesek a vevők számára outputot (terméket, szolgáltatást) előállítani, ehhez kötelezően együtt kell működniük. A funkcionális szervezetben tehát rendkívül erős a kölcsönös függés.

Előnyei:

A stratégiaalkotás a funkcionális szervezetben viszonylag egyszerű és olcsó. A környezet viszonylag egyszerű, ráadásul a döntések centralizáltak. Így nincs folyamatos stratégiaváltási kényszer, lehet hosszabb időtávokra is stratégiát alkotni, illetve az erőforrásokat, a célokat elég egyetlen üzletágra koncentrálni. És mivel a döntéseket a funkcionális felső vezetők és apparátusuk közreműködésével hozzák meg, ezért az is állítható, hogy többszempontú döntések

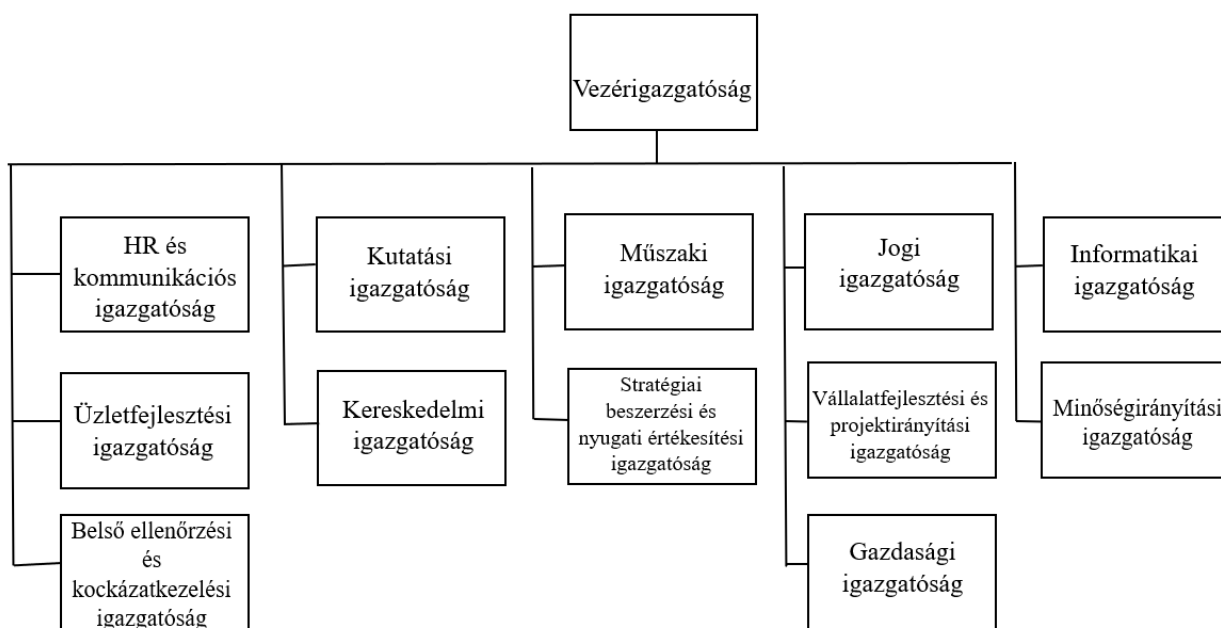
születnek, olyanok, amelyekben minden szakmai terület szempontja érvényre juthat. A szabályzatok részletesen leírják a működést, ennek alapján minden érintett – még az új belépők is – tudják a feladatukat, ismerik a hatáskörüket. A funkcionális szervezet egyszerű és áttekinthető struktúra, így az egyes funkcionális alrendszerek, a hozzájuk tartozó szervezeti egységek, a hierarchia egyértelmű eligazítást nyújt a szervezetben dolgozók számára.

Hátrányai:

A modell legfőbb hátrányának a centralizált működéshez kötődő lassúság, valamint a szabályozott működésnek köszönhetően az alkalmazkodóképesség hiánya tekinthető. Sokszor tapasztalható, hogy a funkcionális területek eltérően ítélik meg az átfogó, koncepcionális kérdéseket, és kizárólag a saját szempontjaikat, önérdekeiket követve kezelik azokat. A funkcionális területek között komoly harcok alakulhatnak ki, a szervezet problémáit és az azokért való felelősséget a többi területnek tulajdonítják. Az első számú vezető szervezeten belüli előlétele így igen erőteljesen rányomja bélyegét a szervezet irányultságára. A termelési vonalról jött vezér inkább műszaki, míg a korábbi gazdasági igazgató inkább pénzügyi beállítottságú vezető lesz, míg egy kereskedelmi igazgató a kereskedelmi szempontokat helyezi előtérbe.

A következő ábrám jól szemlélteti a funkcionális szervezeti formát. Megjelenítettem benne a gyakorlati helyem szervezeti egységének az igazgatóságait.

2. ábra- Szervezeti felépítés

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat adatai alapján

2.4 Szakmai gyakorlatom során végzett tevékenység bemutatása

Gyakorlatomat 2023 januárjában kezdtem a gyógyszeripari vállalatnál, mint logisztikai gyakornok. Betekintést nyerhettem a raktárgazdálkodásba, gyakorlatom első felét az export raktárban töltöttem. Ezután márciusban megismerhettem a csomagolóanyag raktár működését és mindennapos tevékenységét.

Az első hetekben bemutatták számomra az SAP EWM SAP (Extended Warehouse Management) SAP teljes körű raktárkezelési rendszerét. Kezdetben a vállalatirányítási rendszer megismerése és megértése volt az elsőszerű és egyben legfontosabb feladat, ugyanis enélkül nem sikerült volna megértenem a raktári folyamatokat. Ezután elkezdődhetett ténylegesen a raktári folyamatok megismerése, kezdve az áru átvételétől az expedálásig. Az export raktárban megtanulhattam az áru bevételezését és kiadását PDA segítségével. Ugyanitt elsajátíthattam a kommissiózás folyamatát, ami igen nagy odafigyelést igényel, ugyanakkor a PDA használatával a tévesztés esélye szinte lehetetlen. Ezután, hogy átfogó képet kaptam a gyakorlatban a raktári folyamatokról az irodában folytattam tovább a tevékenységeket. SAP rendszerben kioszthattam a kiszedési feladatokat, amiket a raktári dolgozók végrehajtottak.

A későbbiekben átkerültem a csomagolóanyag raktárba, ahol ugyanígy kezdetben megtekintettem gyakorlatban a tevékenységeket. Legtöbb időt itt a vásárolt termékek bevételezésével töltöttem. Legérdekesebb dolog számomra az export raktár és csomagolóanyag raktár közötti különbségek voltak. Az első és legfontosabb az áruátvétel, míg a csomagolóanyagokat tételesen veszik át addig a késztermékek esetében tételes áruátvétel nem történik. Halasztott áruátvétel a megnevezése, csak az áru sérülésmentességét ellenőrzik ebben az esetben, később történik a mennyiségi ellenőrzés.

Összességében nagyon örültem annak, hogy nem csak egy-egy folyamatot végeztem a gyakorlat egész ideje alatt, hanem átfogó képet kaptam a raktár működéséről. Különösen értékeltem azt, hogy megtanulhattam gyakorlatban is a folyamatokat ezután sokkal könnyebb dolgom volt az irodai feladatokkal megbirkózni.

3 Logisztika

A logisztika egy új szemléletet jelent a gazdaságban, amely szemléletet az élesedő piaci verseny kényszerített ki. Napjainkban a logisztika – utalva itt már az ókorban való jelenlétére is – reneszánszát éli. A logisztika szót a görög eredetű logosz szóból származtatják, amelynek jelentése gondolkodni. A gazdasági fejlettség szintje, a piaci fejlődést jellemző keresleti-kínálati viszonyok alakulása és meghatározó szerepe játszott közre abban, hogy a katonai alkalmazásból a gazdasági életbe is átkerült a logisztikai gondolkodásmód és cselekvés (Illés, 2007).

A logisztika alapvetően új szemlélet, új vezetői gondolkodásmód, amelynek középpontjában a vevőkiszolgálás áll. Ennek megvalósítására a logisztika a gyakorlatban új tervezési, szervezési módszereket igényel; a matematikai optimálási módszerek, valamint a számítástechnika széles körű alkalmazását kívánja meg, integrálja a társtudományok egész sorát. A logisztika fejlődése során mindig újabb és újabb célok teljesítése került előtérbe, amelyek az alábbiak (Benkő, 2013):

- Az 1950-es években az elsődleges cél az ellátási folyamatok költségeinek csökkentése volt.
- Az 1970-es években a disztribúció és az értékesítés került fókuszba.
- Az 1980-as éveket a vevőkiszolgálás előtérbe kerülése jellemezte, mert a gazdaság szereplői felismerték azt a tényt, hogy a piaci versenyben azok a gazdasági szereplők tudnak helytállni, akik az egyre rugalmasabbá váló piaci igényeket minél rövidebb idő alatt ki tudják elégíteni.
- Az ezredfordulót követő termelési és szolgáltatási folyamatokat az egyedi vásárlói igényekre történő minél rugalmasabb reagálás iránti igény jellemzi, amelyet csupán korszerű, fejlett logisztikai rendszerrel és hálózatszerű együttműködéssel lehetséges megvalósítani.

A logisztikai alapelvek olyan általános gondolatokat tartalmaznak, amelyek alapján megfogalmazhatók azok a legfontosabb átfogó logisztikai célok, amelyeket a termelési és szolgáltatási tevékenységek tervezése során figyelembe kell venni (Gubán, 2013b):

- az átfutási idők csökkentése;
- a termelési és logisztikai kapacitások kihasználásának fokozása;
- a ráfordítások csökkentése;
- a rendszerek és folyamatok áttekinthetőségének növelése;

- a rugalmasság megteremtése és fokozása;
- a vevői elégedettség és hatékonyság fokozása.

Egy cég logisztikai küldetését az úgynevezett 7M testesítheti meg. A 7M-elv szerint a logisztikának a következő hét feltételt kell biztosítania:

1. a Megfelelő terméket,
2. a Megfelelő minőségben és mennyiségben,
3. a Megfelelő állapotban,
4. a Megfelelő helyen,
5. a Megfelelő időben,
6. a Megfelelő felhasználónak,
7. a Megfelelő költségek mellett kell rendelkezésre bocsátania.

3.1 Raktárgazdálkodás

A raktárgazdálkodás azon tevékenységek összessége, mely az áru raktározását, mozgatását és nyomon követését fedi le. A raktározni kívánt áru lehet alapanyag, késztermék, félkésztermék vagy egyéb árucikk. A gyógyszeripari vállalatnál betekintést nyerhettem a késztermékek, illetve csomagolóanyagok raktározásába.

„A raktár dinamikus kapacitásának értelmezése és meghatározása érdekében a raktár működéséhez folyamatszempléletben kell közelítenünk. A folyamatszemplélet alkalmazása azt jelenti, hogy a vállalatot vagy annak elemeit – például a raktár működését – mint egymással kapcsolatban álló folyamatok együttesét értelmezzük. Magát a folyamatot pedig olyan összetett tevékenységrendszerként értelmezzük, amely erőforrások (inputok) felhasználásával a vevő számára értéket képviselő outputot állít elő. A folyamatoknak ez az összetettsége a folyamatok tényleges azonosítása és fejlesztése szempontjából fontos jellemző. Ez az összetettség szükségessé teszi a folyamatok lebontását, azok építőelemeinek az értelmezését, a közöttük lévő kapcsolatrendszer feltérképezését, azaz a folyamatok dekomponálását (Gelei, 2008).

A raktárban zajló komplex vevőkiszolgálási folyamat értelmezhető egyetlen folyamatnak, hiszen igaz rá a folyamat fogalmának mindhárom eleme: összetett, erőforrásokat használ fel, és a folyamat megrendelője, vevője számára értéket képviselő szolgáltatást, outputot hoz létre. Ez a vevő jellemzően a vállalat külső megrendelője. A raktárban zajló komplex vevőkiszolgálási folyamatot a menedzselhetőség érdekében dekomponálni, részeire bontani szükséges. A dekomponálás első lépése, amikor a raktár működését két alapvető folyamatra bontjuk, a raktár

tervezési – irányítási, valamint működési – kivitelezési folyamataira. A kivitelezési, megvalósítási folyamatokra koncentrálunk, hiszen ezek kapacitásának értelmezése és meghatározása a cél (Bowersox és társai, 2002 alapján).”

3.2 Disztribúció a gyógyszeriparban

A disztribúciós raktár egy olyan raktár, amely szolgál az áruk tárolására és szétosztására. Ezen raktár lehetővé teszi az áru gyors és hatékony eljutását a megrendelőhöz, mely szétosztása a szállítási igények szerint történik. Jellemzően nagy mennyiségű áru tárolására alkalmas, a kiskereskedelmi raktárakkal szemben. Emellett gyakran fontos közlekedési csomópontok közelében helyezkednek el. A gyógyszeriparban a disztribúciónak kiemelt szerepe van, hiszen a gyógyítás nagymértékben függ a szükséges készítmények rendelkezésre állásától. A disztribúciós rendszer juttatja el a gyógyszereket a nagykereskedőkhöz, a kiskereskedőkhöz és gyógyszerháztartásokon és kórházakon keresztül a páciensekhez.

A raktárterületnek meg kell felelnie az Európai Unió Gyógyszerszabályozási Előírásainak, a helyes gyógyszergyártási gyakorlatnak (GMP) és a helyes gyógyszer-nagykereskedelmi gyakorlatnak (GDP). A következőkben ezeket ismertetem a raktárra vonatkozóan. A cég különös hangsúlyt fektet a GDP és GMP oktatására, a munkavállalók felkészültek és naprakészek a raktár működési rendjének tekintetében.

A raktárterületeknek elegendő kapacitással kell rendelkezniük, hogy lehetővé tegyék a különböző kategóriákba tartozó anyagok és termékek rendezett tárolását: alap- és csomagolási anyagok, köztítermékek, ömlesztett és késztermékek, karanténban lévő termékek, visszautasított, felszabadított, visszaküldött vagy visszahívott termékek.

A raktárterületeket úgy kell kialakítani vagy módosítani, hogy biztosítva legyenek a helyes raktározási körülmények. Különösképpen tisztának és száraznak kell lenniük, illetve az elfogadható hőmérsékleti határok között kell tartani őket. Ahol különleges raktározási körülmények szükségeltetnek (pl. hőmérséklet, páratartalom tekintetében), ott ezeket biztosítani kell, ellenőrizni és monitorozni. Elengedhetetlen a raktár és berendezések kvalifikálása és ezek rendszeres ellenőrzése. A rovar és rágcsálóirtó rendszerek folyamatos ellenőrzése és dokumentálása kötelező a raktár területén.

A bevételezési és kiadási öblökhöz védelmet kell nyújtaniuk az anyagok és termékek számára az időjárás viszontagságaival szemben. A bevételezési területeket úgy kell kialakítani és

berendezni, hogy ahol az szükséges, lehetővé legyen téve a bejövő anyagok raktározás előtti megtisztítása.

Ahol a karantén státuszt területek elkülönítésével biztosítják, ott ezeket a területeket egyértelműen meg kell jelölni és csak az erre felhatalmazott személyek által szabad hozzáférhetőnek lenniük. Bármilyen, a fizikai karantént helyettesítő rendszernek, azzal azonos szintű biztonságot kell nyújtania.

Az alapanyagok mintavételezéséhez normál esetben külön helyiséget kell biztosítani. Ha a mintavételezést a raktározási területen végzik, akkor azt a szennyezést vagy keresztszennyeződést megakadályozó módon kell végrehajtani.

A visszautasított, visszahívott és visszaküldött anyagok vagy termékek számára elkülönített területeket kell biztosítani.

A nyomtatott szöveggel ellátott csomagolóanyagok kritikusnak minősülnek a gyógyszer megfelelőségének szempontjából, és külön figyelmet kell biztosítani ezen anyagok biztonságos és őrzött tárolására.

3.3 Raktározási körülmények

Egy gyógyszerraktárnak meg kell felelnie a GDP és a GMP követelményeinek, mely igen sokrétű. A berendezéseket rendszeres kalibrálása szükséges, így valid információt ad. A késztermékeket, valamint a félkésztermékeket is kontrollált hőmérsékleten kell tárolni. Ez lehet:

- szobahőmérsékletű (15 °C - 25 °C) vagy
- hűtött tárolás (2°C - 8°C).

A raktár központi hőmérsékletriasztással rendelkezik, tehát ha meghaladja az adott hőmérsékletet vagy az alá csökken akkor riasztást küld az illetékes személynek, aki megoldja a problémát. A hőmérséklet adatai nyomkövethetőek, a központi rendszer rögzíti. Elengedhetetlen a karbantartás folyamatos jelenléte, adott időközönként ellenőrzik a gépparkot, légtechnikai berendezéseket. Vészhelyzet esetén biztosított az áramellátás, így a termékek a minőségüket megőrzik.

A szerializáció egy a gyógyszerhamisítás megelőzését megcélzó egyedi gyógyszerazonosítási rendszer, mely segítségével egy adott készítmény a gyógyszergyártól egészen a patikáig nyomon követhetővé válik. A patikákban kapható vényköteles gyógyszerek dobozait az új szabályok értelmében egyedi biztonsági elemekkel látják el. A szerializáció egy EU-s

szabályozási rendszer eleme, mely a gyógyszerellátási lánc szigorú ellenőrzésére és nyilvántartására szolgál.

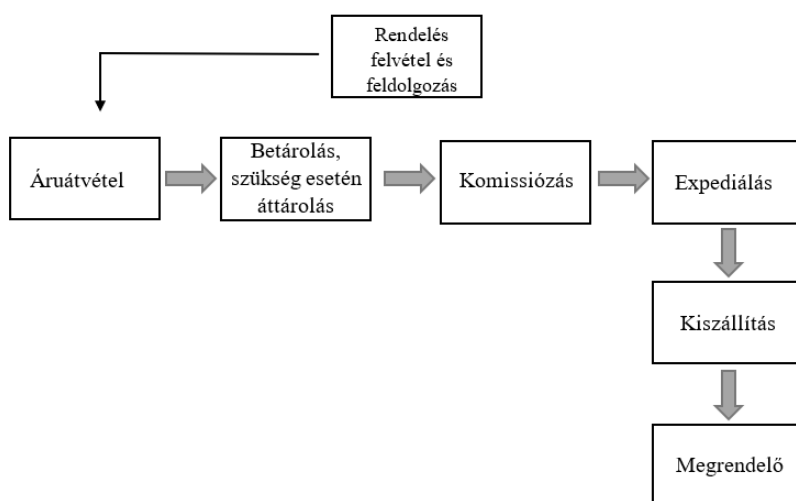
Az uniós szabályok szerint két biztonsági elemet kell bevezetniük a gyógyszergyártóknak a vényköteles készítmények csomagolásán. Az egyik egy kétdimenziós adatmátrixkód, amely a gyógyszerek egyedi dobozazonosítóját tartalmazza, a másik pedig a manipulálás ellen védő, dézsmabiztos csomagolás. A szabályozás értelmében a gyógyszerek csak akkor adhatók ki a gyógyszertárakban a betegeknek, ha mind a két biztonsági elem megfelelő a csomagoláson.

A raktár feladata a késztermékek és félkész termékek bevételezése, tárolása, illetve igények szerinti kiadása. Ezen folyamatok igen összetettek, így konkrét részfolyamatokra bontható (Bowersox és társai, 2002 alapján):

- a rendelés felvétele és feldolgozása
- az áru átvétele
- raktáron belüli árumozgások
 - betárolás és szükség esetén áttárolás
 - kommissiózás
 - expedálás
- kiszállítás

A következő ábra szemlélteti a raktári folyamatokat a rendelés felvételétől egészen az áru megérkezését a megrendelőig.

3. ábra- Raktári folyamatok

Forrás: Saját szerkesztés (Gelei, 2007 alapján)

A raktári mozgások részfolyamatait alkotja az áruátvétel, betárolás, komissiózás, valamint az expedálás. A raktárba történő beérkezés első mozgási tevékenysége az áruátvétel, a szállítóeszköz lerakodása a raktári dolgozók segítségével. A gyógyszeriparban a raktári tranzakciók között kiemelt szerepe van a minőségellenőrzésnek. A termékeknek meg kell felelnie a GDP-nek, a helyes gyógyszer-nagykereskedelmi gyakorlatnak. Az áru beérkezését követően a gyógyszer minőségellenőrzési státusz alá kerül. A minőségbiztosítás ellenőrzi a termékek dokumentumait, majd mintát vesz a késztermékből. A dokumentumot és a mintát összevetik, ellenőrzik a gyártási számot, illetve a lejárat dátumot. Ezt követően, ha az ellenőrzéseken megfelel a minőségellenőrzési státuszról szabad készletre kerül. A termékeket kizárólag szabadon felhasználható készletről lehet kiadni nagykernek vagy más partnernek.

Az a cselekvés sorozat, amely során a raktárba beérkezett terméket a raktárosok átvesszik a szállítótól. Első lépése az áruátvétel, mely az áruátvevő feladatai közé tartozik az áru minőségi és mennyiségi ellenőrzése, illetve a szállítmányt kísérő dokumentumok ellenőrzése is. A mennyiségi áruátvétel két leggyakoribb formája az okmány szerinti áruátvétel és a „vakátvétel”. A vállalatnál, ahol a gyakorlatomat töltöm az okmány szerinti átvételt alkalmazzák, valamint a vállalatirányítási rendszer lehetővé teszi a vonalkódos áruazonosítást.

Beérkezéskor a raktári dolgozó egyezteti a ténylegesen érkezett mennyiséget a kísérő okmányon szereplő mennyiségekkel, majd elfogadja azokat, ha azok egyeznek, majd a szállítólevelet pecsételi és aláírja. A termékek logisztikai címkével érkeznek a raktárba, ami minden csomagra felragasztásra kerül és olyan alapinformációkkal rendelkezik, amely lehetővé teszi számítógépes rendszerek és eszközök által a csomagok beazonosítását, virtuális mozgását és biztonságos felhasználását. A logisztikai címke végig kíséri az anyagot a betárolástól, raktározáson át a felhasználásáig. Ehhez a munkatársak PDA segítségét veszik igénybe, a betárolási folyamat első lépése, hogy az árubeérkezési zónáról átkerül tárhelyre az áru.

Az áru átvételét követően a különböző termékeket rakat szinten a rendszer hozzárendeli a tárhelyekhez, és a beérkezett tételeket ezekre a tárhelyekre fizikailag elhelyezik. A következő lépés a komissiózás tehát a vevői megrendelés szerint az áru kigyűjtése és összeválogatása. „Az árukiszedés technikai megvalósítási módja alapján beszélhetünk kézi vagy automatizált árukiszédéses komissiózásról. Még ma is gyakoribb a kézi kiszedés, aminek oka, hogy a raktárakban tárolt áruk általában inhomogének és anyagmozgatási szempontból eltérő tulajdonságokkal rendelkeznek. Ezért a gépesítés gyakran igen magas költségek mellett oldható csak meg.”

„A kommissiózás során a tárolási egységekből összeállítják az egyes megrendeléseknek megfelelő kiszállítási egységeket. Ezt tekinthetjük a raktár központi folyamatának, alapvető tevékenységének. Hatékony elvégzése a raktár egész működésére, benne a dinamikus kapacitásra is erőteljes befolyást gyakorol. A kommissiózás az áruk konkrét megrendelések szerinti kigyűjtését és összeválogatását megvalósító folyamat. A kommissiózás során a tárolási egységekből a raktári alkalmazottak összeállítják az egyes megrendeléseknek mennyiség és választék szempontjából egyaránt megfelelő kiszállítási egységeket. A kommissiózás is összetett folyamat azonban, hiszen a következő fő elvégzendő tevékenységekre bontható (Somogyi, 2011):

- a kommissiózási feladat megértése, felfogása;
- a megfelelő tárolótér felkeresése (mozgás);
- a kommissiózandó áru kiválasztása, azonosítása;
- a kommissiózandó árumennyiség elválasztása;
- magának a kommissiózási lépésnek az elvégzése;
- a feladat elvégzésének nyugtázása.”

A raktározási folyamat utolsó lépése az expedálás, ami a kiszállítást megelőző művelet (Némond és társai, 2005). A kommissiózott termékeket megrendelések szerint a raktárban összekészítik a kiszállításra. Elengedhetetlen az áru logikus, vevőnkénti szeparációja az árukiadási területen az esetleges hibalehetőség elkerülése érdekében. Legfőbb részei:

- a kiszállítás előkészítése (megfelelő csomagolás, kiszállítási egységek képzése, lecsomagolt áru várakozik a kiszállításra)
- járműre rakodás
- szállítólevél adatainak egyeztetése és ellenőrzése

A felrakodás során az elkészített rakományt a dolgozók anyagmozgató gépek segítségével helyezik fel a tehergépkocsira. A gyógyszeriparban az előírásoknak megfelelően kell szállítani az árut, ami azt jelenti, hogy a felrakodáshoz a szállítási körülményeknek meg kell felelnie. A tehergépkocsinak biztosítani kell a megfelelő hőmérsékletet, illetve páratartalmat, melyet thermo ticket-tel igazolnia kell. Következő lépés a kiszállítás, azonban az már nem tartozik a raktárfolyamatok közé, ekkor történik az áru kézbesítése a megrendelőhöz. Kiszállítás során a kamion előre meghatározott útvonalon halad, ahol a megfelelő helyen lerakodja a megrendelő számára a kívánt termékeket. A kiszállítást megelőzően értesítik a vevőt a szállítmány érkezéséről, annak érdekében, hogy a járművet az érkezése után rögtön és zökkenőmentesen elkezdhesék lepakolni.

3.4 Anyagmozgató gépek és szállítási eszközök

A raktári folyamatok elengedhetetlen kelléke az anyagmozgató berendezés. A targonca jellemzően gépi meghajtású, ipari használatú anyagmozgatógép. Targoncák jellemző típusai:

- hagyományos kézi
- villás targonca (1 tonna – 50 tonna) emelés, szállítás
- vontató targonca
- gyalog gyűjtő
- fellépős gyűjtő
- oldalvillával szerelt
- automatikus vezérlésű

Típusai üzemanyag szerint:

- Dízel
- Gázüzemű (cseppfolyós autógáz vagy földgáz)
- Elektromos hajtású (akkumulátoros vagy üzemanyagcellás)

A kiszállítás többféle szállítási eszköz segítségével juthat el a megrendelőhöz. Ez függ az úticéltól, valamint a kiszállítás határidejétől. A gyógyszert szállító eszközöknek több kritériumnak is meg kell felelnie, például a raktér tisztasága, valamint tudja biztosítani az út során a megfelelő hőmérsékletet a rakomány számára. Csak akkor rakodható fel az áru, ha a kamion eleget tesz ezen követelményeknek. A hűtő/fűtő dobozos felépítmény raktere olyan hűtő/fűtő berendezéssel rendelkezik, amely segítségével a megadott hőmérsékletet tartani képes. A hűtő/fűtő berendezése független a vontatáshoz szükséges motortól, így akkor is tartja a megkívánt hőmérsékletet, ha a vonóerőt biztosító motor nincs üzemben.

Meg kell említenünk a speciális felépítményeket is, mivel a vállalat gyakran szállítja az export megrendeléseket konténerrel. Konténeralváz a vontatóhoz (általában nyerges vontatóhoz) kocsiszkevény helyett, ISO szabvány szerinti 20', 30', 40' konténer fuvarozására alkalmas speciális alvázkeretet, amely rendelkezik a konténer rögzítésére alkalmas eszközökkel, és így képes konténerek fuvarozására.

Napjainkban a közúti fuvarszközök raktérkapacitását gyakran EUR raklap számban határozzák meg, így megkülönböztethetünk 12, 15, 16, 18, 33, 34 és 37 vagy 38 raklapos tehergépjárműveket. Amennyiben a küldeménydarabok halmazolhatók, úgy a raktérben elhelyezhető rakott raklapok (rakatok) száma növelhető. Általában például egy ponyvás nyerges szerelvénybe 34 rakott raklapot lehet elhelyezni egy szinten, amennyiben

halmazolhatók a rakatok és a nyerges szerelvény hasznos térfogata megengedi, akkor 66 raklap árut is el tud fuvarozni az adott fuvareszköz. Ellenben, ha az áru nem halmazolható, akkor „dupla platós” (double-deck) járműfelépítmény javasolt az áru elfuvarozására. Ezt a következő ábra jól szemlélteti.

4. ábra- Double-deck felépítmény

Forrás: <http://www.dhl.com/>

3.5 COVID hatása a gyógyszerraktárra

A gyógyszergyár által Budapesten fejlesztett és gyártott Covid-ellenes antivirális készítmény 2020. decemberében került törzskönyvezésre. A gyógyszer lehetővé teszi az enyhe és középsúlyos koronavírussal fertőzött betegek hatékony otthoni terápiáját, ami nagymértékben hozzájárulhat a kórházakra nehezedő nyomás enyhítéséhez. A készítménye miniszteri döntés értelmében recept alapján, térítésmentesen váltható ki a gyógyszertárakban.

A koronavírus berobbanását követően sem állt meg az élet a gyógyszerraktárban, mivel a készletek elfogytak a patikákban. Így készletgyarapításra kényszerült a vállalat a mindennapos kiszolgálás zökkenőmentessége érdekében. Azonban a pandémia alatt meg kellett birkózni a munkaerőhiánnyal, mivel a dolgozók megbetegedtek vagy családjaikban kapta el valaki a vírust így ők is karanténba kényszerültek. A vállalat különösen ügyelt a fertőzés terjedésének megakadályozására, így biztosította a tesztelést az alkalmazottak, illetve családja részére is.

Emellett szállítási problémákba is ütközött, ugyanis óhatatlanul a sofőrök is lebetegedtek, ezáltal a szállítási is nehézségekkel küzdöttek, amelyek miatt a gyógyszerek szállítása akadályokba ütközött. Valamint több biztonsági előírásnak is meg kellett felelni, a külföldről érkezett áruk csomagolását le kellett fertőtleníteni majd ezt követően két, illetve három napos karanténba kerültek. A háromnapos karantén csak az Olaszországból érkezett termékekre vonatkozott a magas fertőzöttek száma miatt.

A covid-elleni készítmény kiszállítását a magyarországi patikák és kórházak számára prioritásként kezelték a pandémia alatt. Nem igényelt a gyógyszer különleges tárolásmódot, így a szobahőmérsékletű raktárba szabadon be lehetett tárolni. Ugyanakkor a kiszállítás mellett a raktári folyamatokban is elsőbbséget élvezett az áru átvétele vagy kiadása.

4 SWOT analízis

A környezeti tényezők komplex vizsgálata után a szervezeteknek lehetőségük van arra, hogy felmérjék pozíciójukat a piacon, és a lehető legjobb stratégiákat dolgozzák ki. Ehhez szolgál segítségül a SWOT-elemzés, melynek lényege, hogy számba vesszük belső adottságainkat (erősségek, gyengeségek) és a külső körülményeket (lehetőségek, veszélyek). Az erősségek és a lehetőségek segítik a célok elérését, míg a gyengeségek és a veszélyek gátolják azok megvalósulását (Thomson–Strickland, 1986). Ezt az elemzési módszert csak akkor tudjuk hatékonyan használni, ha mind a belső (szervezeti), mind a külső (különböző szintű) környezeti tényezőket reálisan ítéljük meg.

Forrás: Saját szerkesztés

Erősségek	Gyengeségek
• kedvező földrajzi fekvés • dinamikus állványrendszer, optimális területkihasználtság • tiszta, szabályozott munkakörnyezet (15-25 fok) • munkavállalók szempontjából is könnyen megközelíthető • zöld övezet • géppark folyamatos karbantartása, cseréje	• kapacitás problémái • darabárus kiszedés, komissiózás • hiányzó automatizáltság • magas raktárköltségek
Lehetőségek	Veszélyek
• vállalatirányítási rendszer • új raktár vagy logisztikai központ építése • az új raktár automatizálása • új partnerek és országok bevonása (pl. bérnyújtásba)	• energiaválság • iparági adók céges szinten • hálózati kapcsolat megszakadása

5. ábra- SWOT analízis

Erősségek

Az idén 110. évfordulóját ünneplő vállalat raktározásának erősségeire szeretnék kitérni. Elsősorban a legnagyobb erősségnek a kedvező földrajzi fekvés tekinthető, hiszen egy disztribúciós raktár általában könnyen megközelíthető. Ez egyaránt igaz a szállítás szempontjából és a munkavállalók szempontjából is. Szerencsés helyen található a reptér és az autópályák és a közlekedési csomópontok közelsége miatt, így az áru kiszállítása könnyen megoldható. Valamint fontos, hogy a munkavállalók könnyen eljuthassanak a munkába tömegközlekedéssel vagy személygépkocsival. A foglalkoztatottak komfortosságához hozzájárul a mindig tiszta munkakörnyezet, ami elengedhetetlen egy gyógyszerraktár életében. Továbbá a hatalmas zöldövezet elfeledteti a dolgozókkal, hogy iparterületen végzik a munkájukat, ez biztosítja, hogy az alkalmazottak jól érezzék magukat. Elengedhetetlen a gépek folyamatos karbantartása és cseréje, melyet a vezetés biztosít, ezzel garantálva a biztonságos munkavégzést. A raktár dinamikus állványrendszere maximálisan kihasználja a területi adottságokat annak köszönhetően, hogy gördíthető tehát síneken fut. Továbbá optimálisan kihasználja a raktár magasságát, így hat emelet magasan tárolhatók a termékek.

Gyengeségek

A raktár életében mindennapos probléma a kapacitás, hiszen a raktárkihasználtság 95%-os. Ennek érdekében a vállalat rendelkezik bérraktározási partnerekkel, akik biztosítják az áruk biztonságos tárolását, illetve megfelelnek gyógyszergyártási gyakorlatnak (GMP) és a helyes gyógyszer-nagykereskedelmi gyakorlatnak (GDP). További gyengeség a darabárus kiszedés, a kommissiózandó tételek ugyanis sok időt igényel és munkaerőt. Valamint az automatizáltság hiánya is gyengeségnek számít a 21. században, mivel sokkal gyorsabb és hatékonyabb kiszédést tudna biztosítani, ugyanakkor ez egy veszély is lenne, mivel leépítéssel is járna így rontaná a vállalat hírnevét. Napjaink fontos kérdése az energiaválság, mely jelentősen érinti a vállalatot is, mivel állandóan kontrollált körülmény között kell tárolni a termékeket. A kiadások jelentős részét a szobahőmérsékletű terek hűtése, fűtése jelenti. A hűtött (2-8 fok) raktárt gazdaságosabb megfelelő hőmérsékleten tartani a mérete miatt, ugyanis ez kisebb területet foglal el továbbá már egy temperált hőmérsékletű térben található.

Lehetőségek

Legnagyobb lehetőségnek az új raktár, logisztikai központ építését tartom, ugyanis akkor a vállalat nagyobb kapacitásokkal bírna. Lehetővé tenné az új partnerekkel, új országokkal történő együttműködést. Napjainkban versenyelőnyt jelenthet az automatizáltság, szerintem a

vállalatnak fontos döntéseket kell a jövőben ezzel kapcsolatban meghoznia. Másik lehetőségnek tekintem a vállalatirányítási rendszer folyamatos fejlesztését, elengedhetetlennek tartom a céggel együtt történő innovációját a vállalatirányítási rendszernek. Ezzel hozzájárulva az üzlet hatékonyságához és versenyképességéhez.

Veszélyek

Az energiaválság napjaink egyik legnagyobb problémája, és hatalmas fenyegetettséget jelent a vállalatok számára, a vezetésnek köszönhetően világítótestek cseréje megtörtént új, energiatakarékos LED lámpákra, valamint a légtechnikai berendezések folyamatos karbantartása és felújítása mindig előtérbe kerül. Mindemellett a vállalati szinten meg kell birkózni az iparági adókkal, melyek tetemes költséget jelentenek a cég életében. Szerintem a legnagyobb fenyegetettséget a hálózati kapcsolat megszakadása jelenti. Ez azzal magyarázható, hogy a vállalatirányítási rendszernek folyamatos internetes kapcsolatra van szüksége, ha ez megszűnik akkor képtelenség dolgozni. Nem használható az asztali számítógépen, illetve a PDA-n sem a rendszer.

5 Szervezet gazdálkodásának vizsgálata

A számviteli beszámolók adatai alapján számított mutatószámok a vállalkozás gazdálkodásának különböző dimenzióit vizsgálják. Általában négy vizsgálati területet különböztetünk meg: a vagyoni helyzet, a pénzügyi helyzet, a jövedelmezőségi helyzet és a hatékonyság elemzését. A kiszámított mutatók segítségével a vállalkozás rendszeresen nyomon követheti a gazdálkodásában bekövetkező változásokat. Az elemzés elsősorban a belső felhasználók (vezetőség, tulajdonosok) információigényének kielégítésére szolgál. Elemzés 2 csoportja:

- Vagyonnagyság változásának elemzése
- Vagyonszerkezet változásának vizsgálata

A vagyonváltozás vizsgálata során arra kapunk választ, hogy a vállalkozás vagyona egy vizsgált időszakon belül hogyan változott?

- abszolút változás: Ft-ban kifejezett változás
- relatív változás: %-ban van meghatározva a változás

A pénzügyi jelentés adatai millió Ft-ban vannak kifejezve és az értékek millió Forintra vannak kerekítve.

5.1 Beszámolási kötelezettség

A könyvvizetés során és a beszámoló elkészítésekor a számviteli alapelveket kell érvényesíteni. A számviteli alapelveket a számviteli törvény tartalmazza.

A számviteli alapelvektől csak a számviteli törvényben szabályozott módon lehet eltérni [Sztv. 14. § (1), (2) bek.]. Az alapelvek a következők:

- A vállalkozás folytatásának elve
- A teljesség elve
- A valódiság elve
- A világosság elve
- A következetesség elve
- A folytonosság elve
- Az összemérés elve
- Az óvatosság elve
- A bruttó elszámolás elve
- Az egyedi értékelés elve

- Az időbeli elhatárolás elve
- A tartalom elsődlegessége a formával szemben elve
- A lényegesség elve
- A költség–haszon összevetésének elve (a gazdaságosság elve)

A beszámolási kötelezettségre vonatkozó előírásokat a számviteli törvény tartalmazza. Az éves beszámolóval szemben támasztott általános követelmények:

A gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek zárása után a számviteli törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott magyar nyelvű beszámolót köteles készíteni.

A beszámolónak megbízható és valós összképet kell adnia a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközeiről és forrásairól), pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről.

Az éves beszámolónak a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok változásáról megbízható és valós képet kell mutatnia. Tartalmaznia kell minden eszközt, a saját tőkét, a céltartalékot és minden kötelezettséget (figyelembe véve az időbeli elhatárolások tételeit is), továbbá az időszak bevételeit és ráfordításait, az adózott és a mérleg szerinti eredményt, valamint azokat az adatokat, szöveges indokolásokat, amelyek a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének bemutatásához szükségesek [Sztv. 18. §].

A mérleget, az eredménykimutatást és a kiegészítő mellékletet a hely és a keltezés feljegyzésével a vállalkozás képviselőjére jogosult személynek kell aláírnia [Sztv. 20. § (3)–(6) bek.].

Az éves beszámoló három fő részre tagolódik:

- mérleg,
- eredménykimutatás,
- kiegészítő melléklet.

Az éves beszámolóval egyidejűleg üzleti jelentést is kell készíteni, annak ellenére, hogy az nem része az éves beszámolónak [Sztv. 19. § (1) bek.].

A beszámoló készítésekor fontos szempont az egymás utáni naptári évek beszámolóinak az összehasonlíthatósága. Az egymást követő üzleti évek éves beszámolóinak összehasonlíthatóságát a mérleg és az eredménykimutatás szerkezeti felépítésének, tagolásának

és tartalmának, valamint a mérlegtételek értékelési elveinek és eljárásainak állandóságával kell biztosítani.

A mérlegben és az eredménykimutatásban minden tételnél fel kell tüntetni az előző üzleti év megfelelő adatát.

Az összehasonlíthatóság feltétele, hogy az előző év záróadatainak elvileg meg kell egyeznie a tárgyév nyitóadataival. Ez ellen szól viszont az a lehetőség, hogy a vállalkozásoknak módjuk van az egyes tételek minősítésének és értékelésének módosítására is, ezért az összehasonlíthatóság nem mindig valósul meg. Ilyen esetekben a vállalkozásnak a változtatásokat és azok számszerűsíthető kihatásait be kell mutatnia a kiegészítő mellékletben, és utalni kell a mérleg vagy az eredménykimutatás megfelelő tételeire, soraira.

5.2 Mérlegadatok elemzése

5.2.1 Az eszközök összetétele

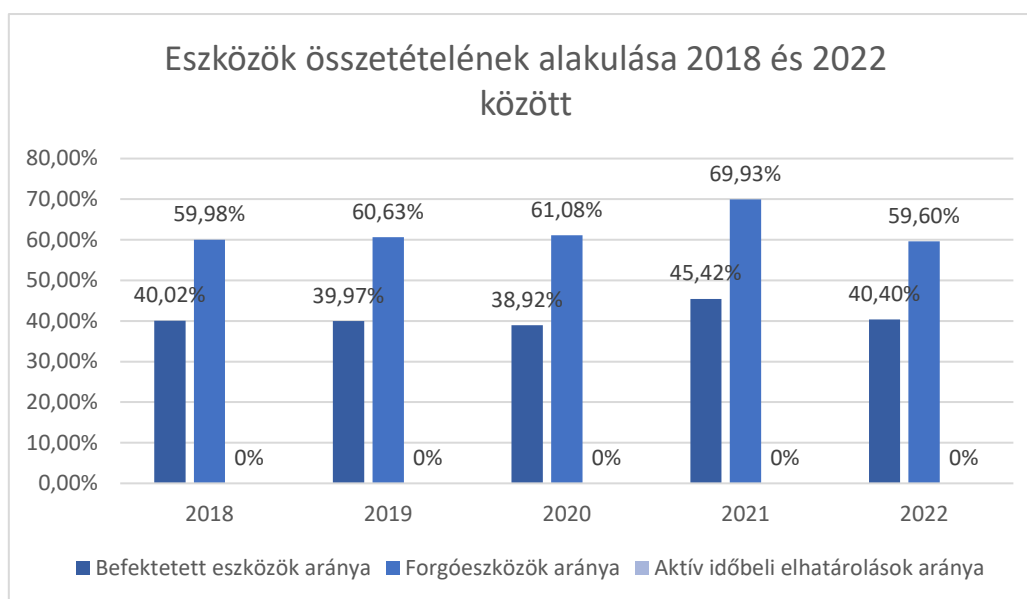
1. táblázat- A vállalat eszközeinek összetétele

A vállalat eszközeinek összetétele (2018-2022)					
Megnevezés %-ban	2018	2019	2020	2021	2022
Befektetett eszközök aránya	40,02%	39,37%	38,92%	45,42%	40,4%
Forgóeszközök aránya	59,98%	60,63%	61,08%	69,93%	59,6%
Aktív időbeli elhatárolások aránya	0%	0%	0%	0%	0%

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján

Az általános eszközszerkezeti mutatók a befektetett eszközök, forgóeszközök, melyek értékét viszonyítjuk az összes eszközhöz. Az első táblázat által bemutatom vállalat eszközállományának a változását öt évre vonatkoztatva. Ezek alakulását egy diagrammal is szemléltetem, melyen jól látható a befektetett eszközök arányának a csökkenése és növekedése.

1. diagramm- Eszközök összetételének alakulása

Forrás: Saját szerkesztés

Eszközoldali mutatók:

- befektetett eszközök aránya
- forgóeszközök aránya
- aktív időbeli elhatárolások aránya

A befektetett eszközök aránya megmutatja, hogy a cég összes vagyonán belül mekkora részt tesznek ki a befektetett eszközök. A mutató értéke 30% és 70% között elfogadható, így megállapítható, hogy a vizsgált időszakban az értékek megfelelőek. 2021-ben kiemelkedően magas 45,42%-os arányt állapíthatunk meg, a további vizsgált négy év során körülbelül 40%-os arányt számítottam. 2020-hoz képest 2021-re 6,5%-os növekedés figyelhető meg.

A forgóeszközök aránya arról ad információt, hogy a forgóeszközök aránya mekkora részt tesz ki az összes eszközön belül. A forgóeszközök aránya az első évhez képest a negyedik évre 9,95%-ot növekedett, viszont az ötödik év során az érték visszacsökkent 59,6%-ra.

Az aktív időbeli elhatárolások aránya mutató segítségével tájékoztatást kapunk arról, hogy az aktív időbeli elhatárolások, mekkora részét teszik ki a cég összes vagyonának. A vizsgált öt év során ezen arány 0%.

5.3 Mérlegtételek alakulása

Befektetett eszközök megoszlása

A táblázatom segítségével szemléltetem a mérlegtételek alakulását, ezen belül a befektetett eszközök megoszlását 2018 és 2022 között.

Befektetett eszközök megoszlása

2.táblázat- Befektetett eszközök megoszlása

Befektetett eszközök megoszlása (2018-2022)					
Megnevezés %-ban	2018	2019	2020	2021	2022
Immateriális javak aránya	24,58%	23,88%	22,69%	17,55%	12,99%
Tárgyi eszközök aránya	67,07%	67,13%	66,58%	70,79%	73,94%
Befektetett pénzügyi eszközök aránya	7,6%	8,21%	8,29%	9,14%	9,57%

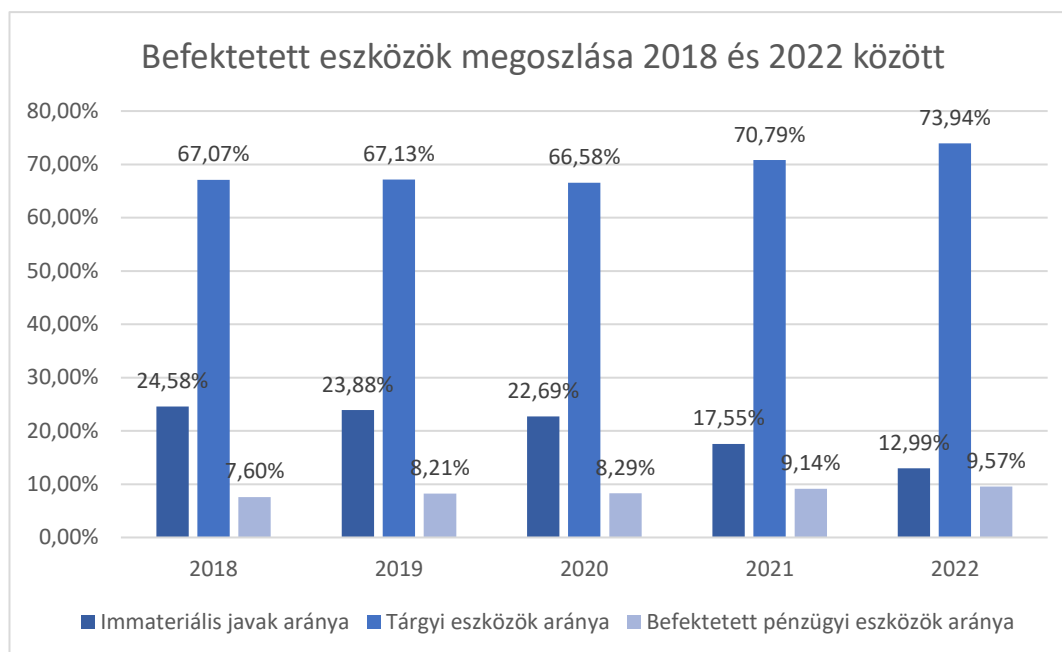
Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján

Az immateriális javak aránya 2018-tól 2020-ig 20% fölötti, azonban 2021-re 5,14%-os csökkenést állapítottam meg majd 2022-ben tovább redukálódott az érték, ekkor már a befektetett eszközök mindössze 12,99%-át tette ki. Az első vizsgált évhez képest összesen 11,59%-ot hanyatlott az arány.

A vizsgált időszakban a befektetett eszközök jelentős részét a tárgyi eszközök teszik ki. 2018-ban 67,07%, 2019-ben 67,13%-át jelenti a befektetett eszközöknek majd közel 1%-os csökkenés fedezhető fel, viszont 2021-ben és 2022-ben is felfelé ívelő tendenciát mutat. Az ötödik évre a mutatószám igen magas, 73,94%.

A befektetett eszközök legkisebb részét a befektetett pénzügyi eszközök teszik ki. Az első vizsgált évhez képest fokozatos növekedés jelent, 7,6%-ról 9,57% ugrott a mutatószám.

2.diagramm- Befektetett eszközök megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

Forgóeszközök változásának aránya

3.táblázat- Forgóeszközök változásának aránya

Forgóeszközök változásának aránya (2018-2022)					
Megnevezés %-ban	2018	2019	2020	2021	2022
Készletek aránya	22,4%	24,39%	28,32%	37,89%	31,7%
Követelések aránya	25,24%	28,78%	23,93%	35,74%	36,68%
Értékpapírok aránya	0%	0%	0%	0%	0%
Pénzeszközök aránya	51,71%	45,9%	46,98%	25,38%	30,91%

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján

A készletek aránya 2018 és 2020 között 30 % alatti értékben tették ki a vállalat forgóeszköz állományát. Azonban 2021-ben egy kiemelkedő növekedést figyelhetünk meg az előző évhez képest számottevő 9,57%-os növekedés figyelhető meg majd 2022-re újabb visszaesés.

A gyógyszergyár követeléseinek aránya 2018-ról 2019-re minimálisan növekedett ezután pedig változás látható az adatok alapján, mely -4,85%-ot jelent az előző évhez képest. 2021-re a követelések 35,74%-át teszik ki a forgóeszközöknek, 2022-ben pedig a 36,68%-át.

A cég nem rendelkezik értékpapírokkal így ezen öt év során ennek az aránya a forgóeszközökön belül 0%-ot tesz ki.

A vállalat 2018-tól 2020-ig magasan tartja a pénzeszközök arányát, majd a mérleg alapján megfigyelhető a pénzeszköz fogyatkozása, így mindössze az arány 2021-ben már csak 25,38%. 2022-ben pozitív változás észlelhető, 5,58%-kal nőtt a pénzeszközök állománya és már a forgóeszközök 30,91%-át jelenti ezen évben.

Megállapítható, hogy 2021-ben a legmagasabb a készletek aránya, ugyanakkor abban az évben volt a legalacsonyabb a pénzeszközök aránya is. A követelések aránya pedig a második legmagasabb a vizsgált öt év során.

5.3.1 A források összetétele

„A források összetétele fontossággal bír egy vállalkozás tőkeerősségének megítélése szempontjából. Minél nagyobb egy vállalkozás saját tőkéje az összes forráson belül, a vállalkozás annál életképebb. A források összetételének vizsgálata ezért elsősorban arra irányul, hogy az összes forráson belül mekkora arányt képviselnek a saját források.”

5.3.2 Forrásoldali mutatók

4.táblázat- A vállalat forrásainak összetétele

A vállalat forrásainak összetétele (2018-2022)					
Megnevezés %-ban	2018	2019	2020	2021	2022
Saját tőke aránya	87,05%	87,77%	85,74%	82,96%	80,68%
Céltartalékok aránya	0,23%	0,18%	0,19%	0,27%	0,26%
Kötelezettségek aránya	12,95%	12,23%	14,26%	17,03%	19,32%
Passzív időbeli elhatárolások aránya	0%	0%	0%	0%	0%

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján

A táblázat és diagramm segítségével szemléltetem a vállalat forrásainak összetételét és változásait 2018 és 2022 között.

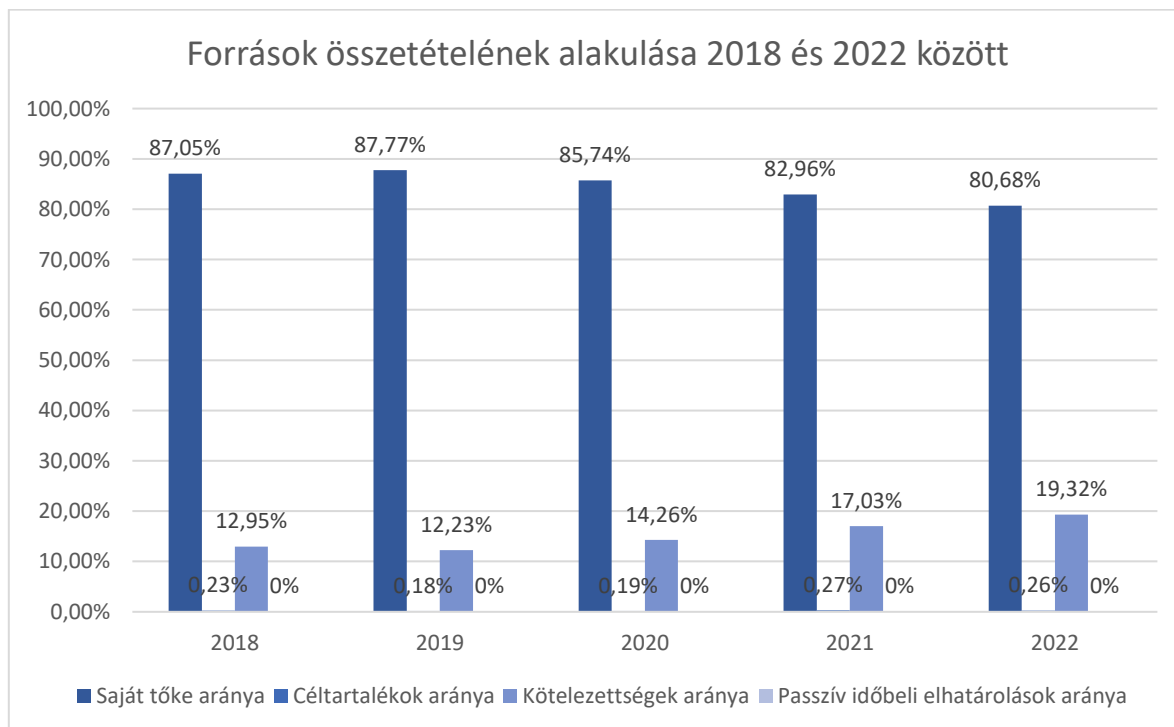
A források összetételét tekintve jelentős hányadát a saját tőke teszi ki. A vizsgált évek során a cég a saját tőke arányát 80% fölött tartotta viszont az első vizsgált évhez képest 2022-re több mint 6%-ot csökkent, így már csak a források 80,68%-át jelenti.

A cég rendelkezik mind az öt vizsgált év során céltartalékkal, azonban egyszer sem éri el az 1%-ot az aránya az összes forráshoz képest.

A kötelezettségek aránya az idegen tőke megoszlását mutatja meg, hogy a vállalkozás milyen részben támaszkodik külső finanszírozásra. A növekedés nem mindig negatív jelenség esetleg jelentheti azt, hogy a vállalat bővítette a tevékenységi körét. Jelen esetben is megfigyelhető a kötelezettség gyarapodása, de az érték egyszer sem éri el a 20%-ot. 2022-ben a legmagasabb az érték ekkor 19,32%, ugyanebben az évben megfigyelhető, hogy a saját tőke aránya ekkor a legalacsonyabb.

A cég 2018 és 2022 nem rendelkezett passzív időbeli elhatárolásokkal, így ennek aránya ezen években 0%.

3.diagramm- Források összetételének alakulása

Forrás: Saját szerkesztés

Az alábbi táblázat segítségével ismertetem, hogy milyen arányban rendelkezik a vállalat hosszú-, illetve rövid lejáratú kötelezettségekkel.

Kötelezettségek megoszlása

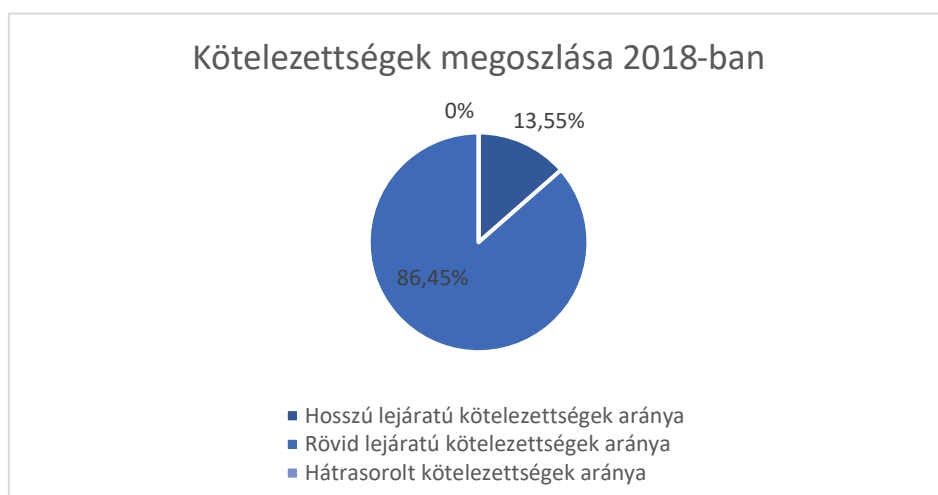
5.táblázat- Kötelezettségek megoszlása

Kötelezettségek megoszlása					
Megnevezés %-ban	2018	2019	2020	2021	2022
Hosszú lejáratú kötelezettségek aránya	13,55%	18,66%	21,64%	25,97%	16,44%
Rövid lejáratú kötelezettségek aránya	86,45%	81,34%	78,36%	74,03%	83,56%
Hátrasorolt kötelezettségek aránya	0%	0%	0%	0%	0%

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján

Megállapítható, hogy a kötelezettségek nagy részét a rövid lejáratú kötelezettségek teszik ki az öt év során, 2018-ban a legmagasabb a mutatószám, ekkor 86,45%, majd folyamatos csökkenés figyelhető meg, majd 2022-re ismét 80% fölötti az érték. A hosszú lejáratú, egy éven túli kötelezettségek megoszlása is változatos. 2018-ban és 2019-ben is 20% alatti, viszont 2020-ban 21,64%-ra emelkedett, 2021-re elérte a 25,97%-ot. A következő évben, 2022-ben a hosszú lejáratú kötelezettség aránya fogyatkozik, egészen 16,44%-ra. A vállalat nem rendelkezik egyik évben sem hátrasorolt kötelezettséggel, tehát ennek értéke 0%.

4.diagramm- Kötelezettségek megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

5.4 A vagyon fedezettségének vizsgálata

6.táblázat- Befektetett eszközök fedezete

Befektetett eszközök fedezete (2018-2022)					
Megnevezés %-ban	2018	2019	2020	2021	2022
Befektetett eszközök fedezete (A)	217,51%	222,93%	220,28%	182,68%	199,72%
Befektetett eszközök fedezete (B)	221,89%	228,73%	228,21%	192,42%	207,59%

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján

A befektetett eszközökre számított vagyonfedezetet a nemzetközi gyakorlatban hosszú távú fedezeti aránynak nevezik, és két formában számítják. A második forma számítását az indokolja, hogy a befektetett eszközök finanszírozásába gyakori a hosszú lejáratú idegen források bevonása.

$$\text{Befektetett eszközök fedezete (A)} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Befektetett eszközök}} * 100$$

$$\text{Befektetett eszközök fedezete (B)} = \frac{\text{Saját tőke} + \text{Hosszú lejáratú kötelezettségek}}{\text{Befektetett eszközök}} * 100$$

A vizsgált évek során mind a két esetben sikerült a vállalatnak 100% fölötti eredményt elérnie, tehát megfelelő az érték.

7.táblázat- Nettó forgótőke értéke

Nettó forgótőke értéke					
Megnevezés	2018	2019	2020	2021	2022
Nettó forgótőke (millió Forintban)	157316	167171	173132	120535	146435

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján

A **nettó forgótőke** a vállalkozás fizetőképességének alakulását mutatja a vizsgált évek során. Az „illeszkedési elvnek” akkor felel meg a vállalkozás, ha nemcsak befektetett eszközeit, hanem tartós forgóeszköz-lekötését is tartós forrásokkal finanszírozza. Az ilyen finanszírozási célokat szolgáló tartós forrásokat nettó forgótőkének is nevezik. Attól függően, hogy egy-egy konkrét vállalkozás eszközeinek finanszírozása kapcsán mennyire igazodik az illeszkedési elvhez, ehhez az „arany szabályhoz”, háromféle finanszírozási stratégia különböztethető meg:

- a szolid,
- a konzervatív, és
- az agresszív.

8.táblázat- Tőkefeszültségi mutató

Tőkefeszültségi mutató (2018-2022)					
Megnevezés %-ban	2018	2019	2020	2021	2022
Idegen tőke aránya	14,88%	13,94%	16,64%	20,53%	23,95%

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján

A **tőkefeszültségi mutató** megmutatja, hogy a saját tőkéhez képest milyen mértékben érvényesül a vállalkozásnál a külső forrás. A cég minimálisan támaszkodik idegen tőkére, 2018-ban az érték 14,88% majd minimális 0,94%-os csökkenés figyelhető meg. Ezután pedig a mutatószám növekszik, 2022-ben a legmagasabb ekkor eléri a 23,95%-ot.

5.5 Pénzügyi mutató

9.táblázat- Likviditási mutató

Likviditási mutató (2018-2022)					
Megnevezés	2018	2019	2020	2021	2022

Likviditási mutató	5,35	6,09	5,46	4,32	3,69
Likviditási gyorsráta	4,16	4,61	3,92	2,68	2,52

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján

A **likviditás** a vállalkozások rövid távú fizetőképességének kifejezése. Likvid az a vállalkozás, amely esedékes fizetési kötelezettségeinek folyamatosan és minden időpontban, a megkövetelt határidőre eleget tud tenni.

A likviditási mutató megmutatja, hogy a forgóeszközök milyen mértékben fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket. Egy vállalkozás instablnak mondható, ha az érték 1 alatt van. Az általam vizsgált cég minden vizsgált évben bőven 1 fölötti értéket produkált. Legmagasabb érték 6,09, míg a legalacsonyabb 3,69, azonban ez a szám is a kiváló kategóriába tartozik.

A likviditási gyorsráta optimális értéke 1,3-1,5 közötti, ezt minden évben sikerült elérni, hiszen a legalacsonyabb mutatószám is 2,52.

5.6 Jövedelmezőségi mutató

10.táblázat- Jövedelmezőségi mutató

Jövedelmezőségi mutató (2018-2022)					
Megnevezés %-ban	2018	2019	2020	2021	2022
Saját tőke jövedelmezőségének mutatója	5,32%	8,03%	7,46%	8,21%	15,47%

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján

A saját tőke működtetésének eredményességét a szokásos vállalkozási eredmény segítségével jellemezhetjük. A helyzet annál kedvezőbb, minél nagyobb a mutató értéke. Legkedvezőbb eredményt 2022-ben sikerült elérnie a cégnek 15,47%-ot, ehhez képest a legalacsonyabb mutatószám csak 5,32% volt. Megállapítható, hogy 10,15%-os növekedés volt a legkedvezőtlenebb és a legkedvezőbb év értékei között.

6 Összegzés

A témaválasztásom a gyógyszeripar raktározására esett, hiszen a gyakorlatomat egy gyógyszergyár raktárában töltöttem, mint logisztikai gyakornok. Záródolgozatomban elsőként bemutattam a vállalat 110 évét dióhéjban, a kezdetektől egészen napjainkig, hogyan alakult és fejlődött. Ezzel együtt elengedhetetlennek tartottam a tulajdonosi szerkezet bemutatását, mivel jelenleg egy francia gyógyszergyár birtokolja a vállalat részvényeinek száz százalékát, ennek értelmében 2013-ban a cég kivonult a Budapesti Értéktőzsdéről.

Következőként ismertettem a vállalat fő tevékenységét. Ezek közül fontosnak tartottam kiemelni néhányat, először is a gyógyszergyár elsőszámú profilja a generikus gyógyszergyártás. Indokolt megemlítenem az innovációt, hiszen a gyárnak 1994-től napjainkig sikerült kilenc innovációs díjat elnyernie. Emellett említésre méltó adat, hogy az árbevétel közel 80%-a exportból származik. Továbbá napi szinten kiszolgálja a magyarországi nagykereskedő partnereit, patikákat és kórházakat. A termékkínálat jelentős részét a vényköteles gyógyszerek teszik ki, itt megemlítettem a terápiás területeket. Magyarországon elsősorban a szív- és érrendszeri, továbbá a központi idegrendszer gyógyulásához járulnak hozzá a készítmények.

Ezután kiemeltem a szervezeti felépítést, melyhez készítettem egy vezetői piramismodellt, ami szemlélteti a vállalat vezetői és szervezeti egységeinek hierarchiarendszerét. Ismertettem a funkcionális szervezeti forma előnyeit és hátrányait, majd bemutattam egy ábra segítségével, hogy a cég életében, hogy jelenik meg a modell, igazgatóságokra lebontva.

A záródolgozat legfontosabb eleme a logisztika bemutatása a vállalat életében, majd kitértem a raktárgazdálkodás lényegére. Fontosnak tartottam bemutatni, hogy mivel jár a gyógyszeriparban a raktározás, milyen követelményeknek és előírásoknak kell megfelelni. Ezután kitértem a raktározási körülményekre, mint ahogyan az előbb említettem igen sok kritériumnak kell megfelelnie a raktárnak. Legfőbb követelmény a késztermék és félkésztermék megfelelő tárolása. Következőként részleteztem a raktár feladatait és folyamatait. Szerintem egy nagyon érdekes fejezet, mivel gyakorlatom során minden nap találkoztam a egy-egy részfolyamattal. A raktár központi folyamatának és alapvető tevékenységének tekinthető kommissiózást részleteztem leginkább, jelentősége miatt. Ezután a raktári folyamatok elengedhetetlen kellékére tértem ki az anyagmozgató gépekre, valamint a szállítási eszközökre, melyek eljuttatják az árut a megrendelőhöz.

A következő fejezetben készítettem egy SWOT analízist a mentorom segítségével, ahol táblázatban összeszedtem a raktár erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit majd ezt

részletesen kifejtettem. Ezután a szervezet gazdálkodását vizsgáltam meg az éves beszámoló segítségével öt évre tekintve. Majd táblázatba szedve és diagrammok segítségével szemléltettem a relatív változások mértékét a vállalat életében.

7 Irodalomjegyzék

- Dobák Miklós–Antal Zsuzsa (2016). Vezetés és szervezés. Akadémiai Kiadó. Budapest
- Horváth Annamária–Karmazin György (2016). Nemzetközi közúti árufuvarozás és szállítmányozás. Akadémiai Kiadó. Budapest
- Demeter Krisztina–Gelei Andrea–Matyusz Zsolt–Nagy Judit (2022). Tevékenységmenedzsment. Akadémiai Kiadó. Budapest
- Szegedi Zoltán- Prezenszki József (2017). Logisztika menedzsment. Kossuth Kiadó. Budapest
- Gubán Ákos–Mezei Zoltán–Sándor Ágnes (2022). Javíthatók-e a nem javítható folyamatok? [Digitális kiadás.] Akadémiai Kiadó. Budapest. <https://doi.org/10.1556/9789634547600>
- Gelei Andrea (szerk.) (2016). Logisztikai döntések [Digitális kiadás.] Akadémiai Kiadó. Budapest. <https://doi.org/10.1556/9789630598088>
- Gubán Ákos–Rádi György (2018). Anyagáramlási rendszerek [Digitális kiadás.] Akadémiai Kiadó. Budapest. <https://doi.org/10.1556/9789634541929>
- Gelei Andrea (szerk.) (2016). Logisztikai döntések [Digitális kiadás.] Akadémiai Kiadó. Budapest. <https://doi.org/10.1556/9789630598088>
- Takács András (2021). Modern vállalatértékelés [Digitális kiadás.] Akadémiai Kiadó. Budapest. <https://doi.org/10.1556/9789634546634>
- Zéman Zoltán–Béhm Imre (2019). Módszertan vállalkozások pénzügyi teljesítményének mérésére [Digitális kiadás.] Akadémiai Kiadó. Budapest. <https://doi.org/10.1556/9789634543558>
- Ormos Mihály (2018). Számvitel [Digitális kiadás.] Akadémiai Kiadó. Budapest. <https://doi.org/10.1556/9789630599276>
- Zéman Zoltán–Béhm Imre (2017). A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára [Digitális kiadás.] Akadémiai Kiadó. Budapest. <https://doi.org/10.1556/9789634540137>
- Rekettye Gábor–Töröcsik Mária–Hetsi Erzsébet (2016). Bevezetés a marketingbe [Digitális kiadás.] Akadémiai Kiadó. Budapest. <https://doi.org/10.1556/9789630597593>
- Szakács Imre (2019): Számvitel A-tól Z-ig. Wolters Kluwer Hungary Kft.. Budapest. <https://doi.org/10.55413/9789632958620>
- <https://hu.egis.health/>

[Etikai Kódex 2020.pdf](#)

<https://www.adokkft.hu/termek/Kiemelt-temank-a-gyogyszeripari-szerializacio/A-gyogyszeripari-szerializaciorol-altalaban>

<https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/1628263/3.+Fejezet+-+Helyisegek+es+berendezesek.pdf>

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Targonca>

https://e-beszamolo.im.gov.hu/oldal/kereses_merleglista

<https://www.krka.co.hu/hu/a-krka-rol/a-ceg-bemutatasa/generikus-gyogyszerek/>

<http://www.dhl.com/>

8 Ábrajegyzék

1. ábra- Vezetői piramismodell (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat adatai alapján)	7
2. ábra- Szervezeti felépítés (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat adatai alapján).....	8
3. ábra- Raktári folyamatok (Forrás: Saját szerkesztés).....	14
4. ábra- Double-deck felépítmény (Forrás: http://www.dhl.com/).....	18
5. ábra- SWOT analízis (Forrás: Saját szerkesztés)	20
1. táblázat- A vállalat eszközeinek összetétele (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján)	25
2. táblázat- 2. táblázat- Befektetett eszközök megoszlása (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján)	27
3. táblázat- Forgóeszközök változásának aránya (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján)	28
4. táblázat- A vállalat forrásainak összetétele (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján)	29
5. táblázat- Kötelezettségek megoszlása (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján)	31
6. táblázat- Befektetett eszközök fedezete (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján)	32
7. táblázat- Nettó forgótőke értéke (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján)	33
8. táblázat- Tőkefeszültségi mutató (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján)	33
9. táblázat- Likviditási mutató (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján) ...	33
10. táblázat- Jövedelmezőségi mutató (Forrás: Saját szerkesztés a vállalat mérlegadatai alapján)	34
1. diagramm- Eszközök összetételének alakulása (Forrás: Saját szerkesztés).....	26
2. diagramm- Befektetett eszközök megoszlása (Forrás: Saját szerkesztés)	28

3.diagramm- Források összetételének alakulása (Forrás: Saját szerkesztés)	30
4.diagramm- Kötelezettségek megoszlása (Forrás: Saját szerkesztés)	32

Nyilatkozatok

KONZULTÁCIÓS NYILATKOZAT

A Kovács Lili Gerda (név) (hallgató Neptun azonosítója: FEDFX2) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a záródolgozatot¹ áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*³

Kelt: Gyöngyös, 2023 év április hó 30 nap

Belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.

NYILATKOZAT

a záródolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Kovács Lili Gerda
A Hallgató Neptun kódja: FEDFX2
A dolgozat címe: Gyógyszer-kereskedelmi cég pénzügyi elemzése
A megjelenés éve: 2023
A konzulens tanszék neve: Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Vállalati Gazdaságtan Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, s az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a Záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe.

Kelt: ____ 2023 ____ év ____ 05 ____ hó ____ 1 ____ nap

Hallgató aláírása